

HOÀNG NGUYÊN,

CUNG ĐÀN TÀI HOA BẮC MĨ NHÌ

Nguyễn Ánh 9

Hoàng Nguyên vĩnh viễn ra đi đã góp phần thắp lửa, gieo mầm cho đời không ít những tác phẩm đáng trân trọng, bởi nét nhạc tài hoa và ca từ thấm đẫm, buồn man mác. Có lẽ trong lòng những người yêu nhạc sẽ mãi mãi vang vọng những giai điệu đầy kỷ niệm của thi nhân kháng chiến 9 năm chống thực dân Pháp ... “Nếu hiểu rõ tình anh đi vì lý tưởng tham tàn, thì em ơi, em đừng sầu thương chi ! Em thấy chẳng khói súng của giặc thù còn mờ mắt mùng và còn che khuất mặt ...”. Nhạc sĩ Hoàng Nguyên đã viết ca khúc Anh Đi Mai Vọng này khoảng 20 ngàn năm nay nhiệt huyết trong bài ca nhạc của dân tộc đang trở nên khốc liệt. Bài hát từ khúc đằm đằm đón nhận những nỗi niềm và phẫn biền những khổ đau. Hi vọng có những nhạc sĩ trẻ hôm nay tìm được thành công để tạc khoát ngay tác phẩm để tay của mình và nhanh chóng thành danh nhạc anh.

Vì tôi, Hoàng Nguyên nhớ vẫn còn ở đâu đó quanh đây và những kỉ niệm với anh còn nhớ mãi hôm qua... Anh Hoàng Nguyên – Cao Công Phúc của tôi. Tôi gặp anh lần đầu tiên cách nay hơn 40 năm, khi đang học Trường Nghệ Yersin ở Đà Lạt, thành phố thơ mộng sau này đã đi vào các tác phẩm viết thi gian của anh. Đó đó, biết tôi là một chú học trò mê âm nhạc có chút năng khiếu, Hoàng Nguyên đã để tâm chăm sóc. Chiều Nhật hàng tuần, anh vào trường nghe tôi trú đón tôi ra “nhà” anh chơi và ân cần truy vấn để tôi những kỉ niệm ban đầu với âm nhạc. “Nhà” anh ở thụt ra chỗ là một căn phòng đơn sơ, trong khuôn viên Trường Nghệ Bưởi Đà Lạt, nơi anh đang dạy Anh văn cho các lớp trung học. Một chiếc ghế gỗ đơn giản, một bàn viết bằng gỗ thông và một cây đàn guitar treo trên vách. Thi gian đó, Hoàng Nguyên còn phớt trách các buổi phát thanh của Hội Phát giáo trên làn sóng Đà Lạt. Một hôm, tôi viết một bài và hỏi anh “mình” tham gia ban nhạc phát thanh của anh. Đó là lần đầu tiên tôi bước vào “nghệ ca nhạc”, năm 1956.

Năm đó, Hoàng Nguyên đang phác thảo ca khúc Bài Thơ Hoa Đào:

*“Chiều nào đứng chân phiêu lãng,
Khách đến đây thơ hoa đào vẫn nghe lời đi...”*

Tôi hẳn nhớ là những ai mà đầu tiên được anh đàn và hát cho “nghe thơ” những âm điệu lời ca lãng đãng sống động như núi đồi của Bài Thơ Hoa Đào. Tôi vẫn nhớ nhớ vờ ra khỏi ghế còn tôi nói: chúng tôi ngồi co ro trong căn phòng nhỏ của anh; bên ngoài trời cao nguyên xám xám và mưa nhè. Đang kia, những cánh hoa đào vờ lia cành theo cơn gió bắt chợt... Hỏi “Chị có anh đã chọn Đà Lạt làm quê hương?”. Đôi mắt u hoài sau cặp kính trong của anh hình như chợt xa khuất hẳn: “Không, anh chỉ ghé chân để tìm một sinh và tìm cảm hứng...”.

Vâng, Hoàng Nguyên chỉ “ghé chân” – nhớ anh viết “đứng chân phiêu lãng” nơi phố núi mù sương này một quãng thi gian ngắn những cũng để anh viết nên hai ca khúc tiêu biểu với một vùng đất thơ mộng đẹp yêu: Bài Thơ Hoa Đào và Ai Lên Xứ Hoa Đào, hai ca khúc bắt đầu làm rung động trái tim nhiều thế hệ người yêu nhạc, mãi mãi gắn liền với danh của anh với đàn anh nơi thi gian này.

*“Ai lên xứ hoa đào, đứng chân bên hồ nghe chiều rơi.
Nghe hồ gió len vào hồn người, chiều Xuân mây êm trôi.
Thông reo bên suối vắng, lời diều dạt như tiếng đàn...”*

Bỗng đi một thời gian, chúng tôi gặp lại nhau ở Sài Gòn khi ông đã bước sang tuổi 70. Lúc ấy, tôi đã đi vào lĩnh vực ca nhạc và Hoàng Nguyên đã bước vào binh chủng Quân chủng cũ. Như một số các nghệ sĩ khác cùng thời, buổi sáng anh thường đến uống cà phê ở nhà Thanh Thảo, đồng nghiệp Nguyễn Trung Trác. Nghe nói đời đó tình cảm gia đình anh gặp chuyện không vui. Anh trở nên u ám hơn và có lẽ vì thế anh đã rất thích bài hát Summertime có âm sắc blues-jazz trầm mặc đang thịnh hành và được phát thanh xuyên suốt nhà hàng Thanh Thảo. Tác phẩm Cho Nguyễn Thị Tình là của anh ra đời khi ông thời gian đó, chịu phần nào âm hưởng khi còn của Summertime.

*“Như mà chi, đau thối ng qua rồi
Thối ng mà chi, xót xa cũng đời cay...”*

Năm 70, bài Không của tôi được Khánh Ly thu vào đĩa 45 vòng do Hãng đĩa Tình Ca Quê Hồ nhạc sĩ Nguyễn Xuân, một năm sau có bài Cho Nguyễn Thị Tình do Thanh Lan hát. Ngày hãng đĩa trao tặng đĩa hát nói trên cho chúng tôi, Hoàng Nguyên thân mật với vai tôi, thì thào: “Mau quá Ánh hả? Mọi ngày nào ở Đà Lạt, anh em mình nói chuyện âm nhạc nhập môn, bây giờ Ánh đã có bài thu đĩa với anh...”. Văn là ngôn phong của một người anh ân cần, trù mủn!
Hoàng Nguyên còn đồng loạt một tác phẩm khác, được yêu mến không kém các ca khúc đã có của anh, mà anh viết về quê hương, quê anh: Tà Áo Tím.

*“Một chiều u lang thang bên dòng Hồ nước Giang
Tôi đã gặp một tà áo tím, như thắp trong lòng
Một áo tím sao luyến thối ng...”*

Hoàng Nguyên đột ngột chia tay với không gian âm nhạc của chúng ta một buổi sáng năm 1973 trong một tai nạn giao thông khi anh từ Vũng Tàu trở về Sài Gòn. Ông được tuồng 50 chín mươi rung động và tình trí của đời. Tôi thắp nghĩ, nếu Hoàng Nguyên chưa về ra đi chắc chắn ca nhạc của anh sẽ còn nổi tiếng bằng những ca khúc đời đời, thanh thoát trong đó nổi lên hoài được nâng lên thành những vần thơ trong vút...

Nguyễn Ánh 9

